

## PITANJA I ODGOVORI

MOLITVENO BDIJENJE ILI  
MOLITVENO BDJENJE?

**U** pisanim tekstovima nerijetko ćemo naći oba oblika – i *bdijenje* i *bdjenje* – pa se može dvojiti kojemu obliku dati prednost. Dvojbu iz naslova ovoga priloga može se lako razriješiti ako se pogleda u novije priručnike hrvatskoga jezika.

Suvremeni rječnici hrvatskoga jezika, npr. onaj Leksikografskog zavoda „Miroslav Krleža“ iz 2000. ili Školski rječnik hrvatskoga jezika Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje iz 2012., bilježe glagol *bdjeti* pa i njegove dvostruke oblike u prezentu: *bdijem* i *bdim* te na kraju i *bdiju* i *bde*. Oba spomenuta rječnika bilježe i glagolsku imenicu *bdjenje*. Tako i Pavešićev Jezični savjetnik iz 1971.

Oblik *bdjenje* utemeljeno analizira Stjepan Babić u *Tvorbi riječi u hrvatskom književnom jeziku*, objavljenoj 1986., našoj naj-

boljoj sustavno istraženju suvremenoj tvorbi riječi, a u njoj se na 127. str. donosi rješenje, citiram: „Sufiks -nje dolazi na... infinitivnu osnovu nesvršenih glagola I. vrste ako osnova završava na -a i -je.“

Budući da glagol *bdjeti* pripada toj prvoj vrsti i da mu infinitivna osnova završava na *je*, i on dobiva sustavni sufiks *-nje*. Navode se zatim primjeri među kojima je i *bdjenje*.

Kad je, pak, riječ o analizi značenja imenice *bdjenje*, jedno od njezinih značenja Rječnik Leksikografskoga zavoda određuje ovako: „noćna služba Božja uoči velikih blagdana i velikog posta; vigilija“. Otuda onda i spomenuti izričaj *molitveno bdjenje* kako se nalazi višekratno potvrđeno, npr. u objavama Tiskovnoga ureda Zagrebačke nadbiskupije.

Za *vigilija* uobičajena je i hrvatska riječ *uočnica*, pa i nešto rjeđe *nadvečerje*.

**Marija Znika**

marija.znika@gmail.com

DOI <https://doi.org/10.22210/jezik.2023.70.19>

## NAVODNICI U NAVODNICIMA

## Unutrašnji i izvanjski navodnici

**Č**itateljica Ž. J., inače lektorica i korektorica, pita nas kako postupiti kada se unutar navoda već nalazi navod ili riječi označene navodnim znacima – jedna riječ unutar navodnika, rečenica ili veći dio teksta. Treba li mijenjati te navodne znake unutar navoda – unutrašnje navodnike? Kako pisati navodnike u navodnicima?

Na postavljeno se pitanje može odgovoriti dvama odgovorima, ovisno kojim se pravopisom poslužimo. Budući da je za

školsku upotrebu preporučeni Institutov Hrvatski pravopis, a za opću upotrebu nije ni preporučeni ni propisan ni jedan, u časopisu *Jeziku* služimo se tom slobodom, služeći se Babić-Moguševim Hrvatskim pravopisom. Pravila su u tim pravopisima različita, tako da supostoje dva pravila.

Starije pravilo traži da se navodnici unutar navodnika – unutrašnji navodnici – mijenjaju u polunavodnike, a novije pravilo traži da se navodnici unutar navodnika ostave nepromijenjeni (jer su dijelom navoda), a da se za navodnike kojima je označen cijeli tekst, izvanjske navodnike, upotrijebe drugačiji navodnici od onih unutrašnjih.